

de to parter straks genoptog forhandlingerne med det formål at oprette provinsen Bozen/Bolzano som autonom region med lovgivende og udøvende myndighed, og opfordrede parterne til at aflægge beretning til 16. generalforsamling om forhandlingernes resultat.

Den østrigske klage gik ud på, at Paris-aftalen af 1946, som forudsatte autonomi i lovgivning og administration for den sydtyrolske befolkning for at beskytte den østrigske befolkningsdels etniske og kulturelle særpræg, af Italien var blevet fortolket på en sådan måde, at gennemførelsen af aftalen i væsentlige henseender var stridende imod hensigten med den.

Udenrigsminister *dr. Kreisky* udtalte i udvalget bl. a., at Tyrol havde været en distinkt politisk helhed siden året 1254 og en integrerende del af Østrig siden 1363. Kløften ved Salurn var en klar og naturlig skillelinje mellem den italienske og den tysktalende befolkningsdel; men i 1915 havde Storbritannien, Frankrig og Rusland lovet Italien, at det ved at gå i krig imod Østrig ville få den del af Tyrol, som lå syd for Brenner, og ved fredskonferencen fik Italien den såkaldte strategiske Brenner-grænse.

Fra dette tidspunkt var forholdene blevet værre i Sydtyrol; tyske stednavne og familienavne var blevet erstattet med opfundne italienske navne, italiensk gjort til eneste officielle sprog, og det tyske sprog var blevet forbudt som undervisningssprog, også i den religiøse opdragelse.

Oprettelsen af Hitler-Mussolini-aksen og overenskomsten mellem de to diktatorer indeholdt bestemmelser om, at den sydtyrolske befolkning kunne optere for det tyske rige eller andetsteds, og 70 000 sydtyrolere var på denne måde blevet drevet fra deres hjem. Befolkningen gav senere klart udtryk for sit ønske om genforening med Østrig, men der blev truffet andre bestemmelser på den anden fredskonference i 1947.

Italien og Østrig havde imidlertid afsluttet Parisaftalen den 5. september 1946. Hvis Italien havde iværksat denne aftale efter dens ånd og bogstav, kunne dette have ført til tilstande, hvorunder sydtyrolerne kunne have styret deres egne anliggender og ført en tilværelse i rimelig sikkerhed inden for den italienske stat.

Om de aktuelle spørgsmål udtalte *dr. Kreisky*, at de italienske argumenter gik ud på at vise, at provinsen blomstrede i økonomisk henseende. Østrig bad imidlertid ikke om økonomisk bistand for Bozen. Østrigs hensigt var at hverve støtte til indbyggernes politiske krav, idet de med rette krævede udøvende og lovgivende magt på regionalt grundlag. Der var knap gjort noget for at korrigere de uretfærdigheder, der var forvoldt af det fascistiske regime, som havde nægtet det sydtyrolske folk enhver mulighed for at opnå offentlige stillinger, tvunget det til at beskæftige sig med landbrug og tvunget 70 000 til emigration, hvoraf kun 20 000 havde været i stand til at vende tilbage; mindre end 7 pct. af de statsfinansierede boliger blev beboet af sydtyrolere, endskønt disse udgjorde to tredjedele af indbyggerne; inden for justitsforvaltningen var kun 13 pct. af alle stillinger besat med sydtyrolere; af 52 dommere var alle undtagen 4 italienere; af 7 800 personer i det offentliges tjeneste var 7 100 italienere; tusinder af sydtyrolere var tvunget til at emigrere hvert år, fordi de ikke kunne få arbejde i deres hjemland. Befolkningen forstod sjældent dommeres og det administrative personales sprog, og der var derfor nægtet befolkningen dens demokratiske rettigheder.

Italien afviste den østrigske klage og svarede, at Italien havde sat aftalens bestemmelser i kraft indtil de mindste enkeltheder; at Østrig prøvede på at trænge aftalen i baggrunden; at Østrig forlangte, at generalforsamlingen skulle blande sig i Italiens indre anliggender; at Italien, skønt Østrig havde afslået at gå til Den mellemfolkelige Domstol med sagen, stadig var villig hertil og til at rette sig efter domstolens kendelse; og at den italienske regering fremdeles var rede til at føre drøftelser med Wien, så længe drøftelserne skete på aftalens vilkår.

Den italienske udenrigsminister *Antonio Segni* udtalte, at hans regering for længst havde tilkendegivet, at den var parat til at give den tysktalende minoritet i provinsen liberale statutter og at overveje nogle optioner fra 1939.

Derved var De Gasperi-Gruber-aftalen af 5. september 1946 kommet i stand, og den var senere blevet knyttet til fredstraktaten af 1947. Denne aftale var den eneste lovlige